

UCHWAŁA Nr XXVII/137/05
RADY MIEJSKIEJ WĄSOSZA
z dnia 10 lutego 2005 r.

**w sprawie : Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2002 r. Nr 147, poz.1231 z późniejszymi zmianami)

**Rada Miejska Wąsosza
uchwala co następuje :**

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy Wąsosz na rok 2005 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wąsosza

§ 3

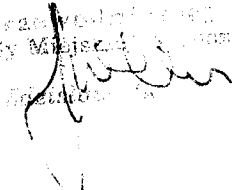
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Uzasadnienie

Stosownie do zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rady gmin corocznie uchwalają program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Alkoholizm stanowi istotne zagrożenie dla funkcjonowania społeczeństwa gminy, dlatego też głównym celem programu jest zmniejszenie rozmiarów tych które aktualnie występują oraz zwiększenie wszelkich działań do radzenia już z istniejącymi problemami.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Wprowadzenie :

„Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy” (art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja zadań wskazanych w ustawie jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania ujęte w programie są inicjowane przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąsoszu, natomiast realizatorem programu jest Urząd Miejski Wąsosz.

Rozdział I

I. Problemy alkoholowe jako problem społeczny

Napoje alkoholowe należą do najpowszechniej spożywanych dóbr konsumpcyjnych a jego spożycie wiąże się z wieloma negatywnymi konsekwencjami. Są to nie tylko konsekwencje zdrowotne ale i też społeczne. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne, psychiczne oraz społeczne jednostek, rodzin i społeczności w regionie.

Bezpośrednie i pośrednie efekty nadmiernego spożywania napojów alkoholowych nie dotyczą już tylko wyłącznie osób nadużywających ale ludzi ich otaczających. Ma to bardzo duży wpływ na liczne aspekty życia osób pijących, w tym na ich zdrowie, życie rodzinne, pracę, naukę, przyjaźń oraz możliwości zatrudnienia i finanse.

Alkohol to szczególny rodzaj towaru, którego nadmierne spożycie doprowadza do uzależnienia, a to z kolei zwiększa ryzyko zachorowalności i umieralności. Picie alkoholu powoduje ciągły wzrost występowania wypadków drogowych, przemocy w rodzinie, popełnianie przestępstw. Koszty ekonomiczne picia alkoholu obciążają znacznie rodziny oraz społeczność w której żyją.

Jednoznacznie trzeba stwierdzić, że koszty medyczne, obniżenie produktywności z powodu różnorodnych zachorowań, straty materialne, spadek dochodów oraz następstwa przedwczesnej umieralności, to tylko niektóre aspekty tego problemu.

Alkohol spożywany w zgodzie z normami nie powoduje negatywnych skutków, jeśli jednak się te normy przekracza prawdopodobieństwo że wystąpią wzrosnie.

Używanie i nadużywanie alkoholu wiąże się z problematyką społeczną tj. ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ludzie ci często trafiają poza nawias społeczny, a w przypadku braku jakiegokolwiek pomocy „idą na dno”. Na szczególną uwagę zasługują procesy i zjawiska dotyczące krąg ludzi mających problemy z alkoholem :

- Uzależnienie od alkoholu
- Nadużywanie alkoholu
- Dorośli członkowie rodzin alkoholowych
- Dzieci i młodzież żyjące w rodzinach alkoholowych
- Nastolatki pijące alkohol
- Przemoc w rodzinie

II. Diagnoza problemów alkoholowych w gminie

1. Dane ogólne

W mieście i gminie Wąsosz zamieszkuje ogółem wg stanu na dzień 31.12.2004 r. 7800 osób w tym w mieście 2936 . Miasto Wąsosz pełni funkcję gminnego ośrodka usługowego w zakresie administracji, oświaty, kultury, służby zdrowia i sportu.

2. Oświata

Na terenie gminy Wąsosz znajduje się 4 szkoły podstawowe, gimnazjum oraz jedno przedszkole, w których ogółem uczęszcza 1052 dzieci i młodzieży. Nastoletnie dzieci to grupa młodych ludzi, która coraz częściej sięga po legalne i nielegalne środki psychoaktywne. Badania przeprowadzane wśród dzieci i młodzieży wskazują, że po alkohol sięga już coraz młodsza grupa np. 15 -latków, a większość badanych przyznaje się do częstego kontaktu z piwem. Należy zauważyć, że dziecko żyjące w rodzinie alkoholowej lub otoczeniu osób nadużywających alkohol narażone jest na straty natury moralnej, intelektualnej, emocjonalnej i społecznej. Często choroba alkoholowa rodziców lub jednego z nich powoduje zaburzenia podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka. Potrzeby dzieci rodzin alkoholowych nie są zaspakajane nigdy lub odkładane na plan dalszy. Przeżycia dzieci z rodzin dysfunkcyjnych mają istotny wpływ na ich dorosłe życie.

3. Bezrobocie

W gminie Wąsosz wg stanu na dzień 31.11.2004 r. zarejestrowanych było 844 osoby. Stopa bezrobocia dla powiatu górskiego na koniec października 2004 r. wynosiła 31.7%. Trudna sytuacja na rynku pracy powoduje, że wiele osób alkohol traktuje jako sposób radzenia sobie ze stresem

związanym z utratą pracy lub jej długim brakiem. Sytuacja ta sprzyja pogłębianiu różnego rodzaju dysfunkcji w sferach biologicznej i psychicznej co sprzyja poszerzaniu się obszarów dotkniętych ubóstwem. Problem ten dotyka coraz większej grupy bezrobotnych, a co z kolei oznacza, że coraz bardziej zmniejsza się szansa na znalezienie pracy. Alkohol jest też często główną przyczyną utraty już uzyskanego zatrudnienia a także powstawania wypadków w pracy.

4. Dane z Policji

Alkohol jest często powodem awantur i przemocy w rodzinie, na wskutek czego wdrażana jest procedura „Niebieskich kart”. Oczywiście problem przemocy domowej nie tylko dotyczy rodzin alkoholowych ale określa się, że 70% interwencji policji związanych jest ze zdarzeniami związanymi z nadużywaniem alkoholu i stosującymi przemoc wobec najbliższych Alkohol zajmuje czołowe miejsce w popełnianych czynach, których skutkiem są odniesione urazy a także i śmierć na skutek wypadków drogowych, potrażeń pieszych, utonień, pożarów.

Negatywne zdarzenia będące skutkiem spożywania alkoholu na terenie miasta i gminy Wąsosz za rok 2004 przedstawia poniższa tabela a dane w niej zawarte wskazują wyraźnie na wzrost postępowań prowadzonych przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w Wąsoszu:

Zanotowane zdarzenia	Dane za 2003 r.	Dane za 2004 r.
Postępowanie w sprawach znęcania się nad rodziną	4	7
Postępowanie w sprawach bójek (- powód alkohol)	2	7
Jazda w stanie nietrzeźwym: pojazdy mechaniczne	9	23
Pojazdy niemechaniczne	42	40
Przestępstwa dokonane przez nieletnich	4	10
Ilość nieletnich sprawców czynów	9	10
NIEBIESKA KARTA		36

5. Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej

Następstwem nadużywania alkoholu jest ubóstwo a więc problem braku środków finansowych na bieżące funkcjonowanie jednostki ale przede wszystkim rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką gdzie zgłaszają się potrzebujący. Gdy zawiedzie rodzina, sąsiedzi wówczas o pomoc proszą Gminę. W roku 2004 z powodu trudnej sytuacji życiowej objęto 285 rodzin tj. 1084 osoby, 310 rodzin otrzymało zasiłki celowe. Często dzieci z rodzin dysfunkcyjnych wymagają dożywiania, w roku 2004 r. akcją tą objęto 272 dzieci.

6. Pozostałe informacje

Liczba osób dorosłych (tj. powyżej 18 roku życia) na terenie miasta i gminy Wąsosz wg. stanu na dzień 24 listopada wynosiła 5888. Liczba osób

uzależnionych od alkoholu w gminie Wąsosz to ok. 117 stanowi to około 2% populacji dorosłej. Około 30% czyli 35 osób wyraża chęć podjęcia leczenia. W roku 2004 GKRPA swoim działaniem objęła 11 osób. Są to osoby zgłoszone na wniosek Policji, rodziny, prokuratury. Dane powyższe przedstawiają, że problem alkoholizmu na naszym terenie istnieje.

Osoby, które nie podejmują prób leczenia generują dodatkowe koszty w różnych obszarach ochrony zdrowia. Według szacunkowych danych osób nadmiernie pijących alkohol na terenie miasta i gminy Wąsosz to około 235 co stanowi 4% populacji dorosłej. Do grupy tej należy zaliczyć mężczyzn wypijających w ciągu roku 10 litrów czystego alkoholu oraz kobiety wypijające w ciągu roku powyżej 7.5 litra czystego alkoholu. Dane przedstawione wyżej są to dane szacunkowe na podstawie przelicznika przyjętego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wartość sprzedanego alkoholu w gminie Wąsosz przedstawiała się następująco:

Rodzaj alkoholu	2003	2004
piwo	957.185.12 zł	905.754.26 zł
wino	526.498.60 zł	497.094.14 zł
wódka	645.865.26 zł	790.659.62 zł
razem	2.129.548.98 zł	2.193.508.02 zł

Przedstawione dane wskazują, że co roku mogłaby powstać w gminie jedna poważna inwestycja np. oświatowa, droga itp.

Ustalona dla miasta i gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 50. Liczba ta od roku 1993 nie zmienia się i winna być zachowana. Sprzedaż napojów alkoholowych jest prowadzona w 28 sklepach oraz 5 lokalach gastronomicznych. Liczba ta w porównaniu do 2003 roku zmniejszyła się.

7. Osoby i instytucje przygotowane do rozwiązywania problemów alkoholowych (stan zasobów)

Na terenie miasta i gminy brak jest instytucji profesjonalnych, które były by przygotowane do udzielania pomocy osobom uzależnionym. W gminie funkcjonuje :

- Jedna świetlica terapeutyczna
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Pedagogzy szkolni
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu

W realizacji zadań gmina współpracuje z następującymi instytucjami :

- Centrum Profilaktyki Alkoholowej w Górze
- Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Górze
- Posterunek Policji Lokalnej w Wąsoszu

8. Mapa problemów

Problem alkoholowy dotyka całą gminę, jednak zdecydowanie przeważa na terenie zamieszkałym przez byłych pracowników państwowych gospodarstw rolnych. Największe zagrożenie występuje w południowo-wschodnim i północno-zachodnim rejonie gminy.

9. Najważniejsze problemy do rozwiązania w roku 2005 roku

- Utrzymanie świetlicy terapeutycznej
- Utworzenie grupy AA
- Utworzenie punktu konsultacyjnego w Wąsoszu

Rozdział II

I. Cele programu

1. poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańców gminy,
2. wspieranie psychospołeczne i prawne osób przemocy w rodzinie,
3. prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
4. współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych,
5. zmniejszenie ilości przypadków naruszeń prawa ustanowionego w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

II. Kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia wskazanych celów

1. *Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu :*

realizacja przez :

- a) utworzenie punktu konsultacyjnego – motywującego do podjęcia leczenia odwykowego

Ocena skuteczności zadania : analiza zgłoszeń do punktu i ilość mieszkańców gminy podejmujących leczenie

- b) utworzenie grupy AA

Ocena skuteczności zadania : analiza zgłoszeń do punktu i ilość mieszkańców gminy podejmujących leczenie

- c) merytoryczne wsparcie działających na terenie :

- grupa AA
- świetlica terapeutyczna

Ocena skuteczności zadania: analiza i porównanie ilości osób uczestniczących w programach

2. *Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie :*

- a) usprawnienie prac związanych z postępowaniem wobec osób nadużywających alkohol

Ocena skuteczności zadania: analiza czasookresu trwania postępowania w gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Analiza ilości wniosków do sądu zakończonych ustanowieniem obowiązku leczenia.

- b) współpraca z biegłymi opiniującymi w zakresie uzależnienia od alkoholu.

Ocena skuteczności zadania: analiza okresów czasowych od skierowania do biegłego, do czasu wydania opinii. Analiza wniosków biegłego z wydanymi orzeczenia sądu.

- c) udzielanie pomocy prawnej osobom i rodzinom, w których występuje problem alkoholowy. Kierowanie osób potrzebujących:

- do Poradni Psychologicznej
- współpraca z grupą wsparcia
- zaangażowanie radcy prawnego Urzędu Miejskiego

Ocena skuteczności zadania: Analiza osób zgłaszających się do punktu konsultacyjnego, badanie zakresu oferty pomocowej świadczonej przez ten punkt.

3. *prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:*

realizacja przez:

- a) realizacja na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych „ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYŚŁ”, „ŻÓŁTA LINIA”

- b) **Ocena skuteczności zadania:** ocena efektów programów wykonana po ich zakończeniu.

- c) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (przynajmniej trzech imprez)

Ocena skuteczności zadania: ocena zainteresowania młodzieży imprezami, w trakcie których odstępuje się od skojarzeń związanych z promowaniem napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych.

- d) wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej.

Ocena skuteczności zadania: ocena wpływu dodatkowych zajęć na atrakcyjność środowiskowych programów profilaktycznych.

4. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:*

realizacja przez:

- a) dofinansowanie instytucji i jednostek samorządowych realizujących poszczególne elementy programu.

Ocena skuteczności zadania : monitorowanie i kontrola zleconych do realizacji zadań.

b) współfinansowania i finansowanie organizacji pozarządowych, realizujących gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych, ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz ustawy prawo zamówień publicznych.

Ocena skuteczności zadania : monitorowanie i kontrola zleconych do realizacji zadań.

5. *Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy,*

realizacja poprzez:

a) monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w § 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez uczestniczenie w programie „ZÓŁTA LINIA”,

Ocena skuteczności zadania : analiza materiałów sprawozdawczych z przebiegu programu z wnioskami.

III. Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. za udział w posiedzeniu Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych :

- a) członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 54.00 zł brutto.
- b) przewodniczący komisji otrzymuje wynagrodzenia w wysokości 143.00 zł brutto.

IV. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych

1. Dochody z opłat określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykorzystywane będą na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z zastosowaniem ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. **Wysokość stawek za podstawowe rodzaje prac zleconych :**

1) zajęcia profilaktyczne i edukacyjne – rozwojowe dla dzieci, młodzieży oraz nieprofesjonalistów:

- a) stawki za 1 godz. prelekcji i pogadanki prowadzonej w oparciu o przygotowany konspekt – wynagrodzenie **25.00– 50.00 zł**,
- b) zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – wynagrodzenie za 1 godz. **15.00 –20.00 zł**,
- c) wysokość stawki uzależniona będzie od aktywności oraz złożoności zadania.

2) stawka za wydanie opinii specjalisty (psychiatra, psychologa)-**168.00 – 180.00 zł**.